

II. DÜNYA SAVAŞI VE FRANSA

Mustafa NAKİPOĞLU*

I. Dünya Savaşı'nı galip bitiren İtilaf Devletleri tarafında yer alan Fransa, savaşı kazanmasına rağmen diğer İtilaf Devletleri'ne kıyasla çok daha büyük bir bedel ödemişti. Savaş'ın Batı Cephesi'nin neredeyse tamamı kendi topraklarında geçen Fransa'nın verimli arazilerinin tahribatı, olağanüstü nüfus ve mal kaybı savaş sonrasındaki Fransız toplumunu ve ekonomisini derinden sarsmıştı. Yine de bu kayıplara rağmen 1870 Savaşı'nın meydana getirdiği aşağılanmadan ve Alsas-Loren'in geri alınmasından kaynaklı olarak Fransız rövanşistlerinde derin bir mutluluk görülmekteydi. 1871 Versay Sarayı'nın Aynalı Salonu'nda ilan edilen Alman İmparatorluğu yine aynı yerde 1919'da Versay Antlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştı.

Savaş sonrası ülkede iç istikrarı sağlayan ve 1929 Ekonomik Buhranına kadar ekonomisi oldukça iyi bir büyüme gösteren Fransa, bu gelişmenin etkisiyle ekonomik bir bunalıma girmiş, 1933'te Almanya'da Adolf Hitler'in iktidara gelmesiyle de dış politikada yatıştırma ya karşı koyma arasında kalmıştır. Dönemin Birleşik Krallık Başbakanı Neville Chamberlain'in Almanya'yı yatıştırma politikasını tercih etmesiyle birlikte Fransa'da Birleşik Krallık'ı takip etmiş, böylece Almanya'nın diplomatik yollarla Avusturya, Çekoslovakya ve Memel'i ilhak etmesine, hızlı bir şekilde silahlanmasına ve Ren bölgesine asker göndermesine sessiz kalmıştır. Hitler'in son olarak Polonya'dan Danzig bölgesini de istemesi lakin bu talebinin reddedilmesi üzerine 1 Eylül 1939'da Wehrmacht Leh topraklarına girmiş ve kısa bir süre sonra ise Birleşik Krallık ve Fransa'nın Almanya'ya savaş ilan etmesi ile II. Dünya Savaşı resmen başlamıştır.

Fransız ve İngiliz kuvvetlerinin Batı'daki hareketlerinin sınırlı kalması sonucu Almanlar Polonya'yı bir ay içinde işgal etmiş, her iki tarafında birbirine karşı harekete geçmediği tuhaf bir savaş başlamıştır. Mayıs 1940'da ise esas taarruzu Hollanda ve Belçika'dan bekleyen Fransızları şaşırtan Wehrmacht, Manstein Planı'nı uygulayıp Ardenler'den saldırarak 6 hafta içinde Fransa'yı ele geçirmiştir. Böylece Fransa'nın kuzeyi Almanlar tarafından işgal edilmiş, güneyde ise Alman kuklası Vichy rejimi kurulmuştur. Bu tarihten itibaren Fransa'nın Almanlar tarafından işgaline karşı Fransız direnişi ortaya çıkmıştır. Sabotaj, grev vb. partizan hareketleri faaliyete geçiren Fransız direnişçileri De Gaulle'ün önderliğinde Almanlara zor zamanlar yaşatmışlardır.

6 Haziran 1944'te müttefiklerin Normandiya çıkarmasını başlatarak emin adımlarla Fransa'yı kurtarması 25 Ağustos 1944'te Paris'in kurtarılması ile neticelenmiştir. Doğudan Sovyetler, batıdan müttefiklerin baskılarına daha fazla dayanamayan Almanya 8 Mayıs 1945'te teslim olduğu için II. Dünya Savaşı'nın Batı Cephesi böylece kapanmıştır. 1940'ta yıkılan Üçüncü Fransız Cumhuriyeti'nin yerine 27 Ekim 1946 tarihinde Dördüncü Fransız Cumhuriyeti kurulmuştur. Fransa esasen Almanlara karşı askeri alanda kaybetmiş olsalar bile, bulunduğu taraf itibarıyla II. Dünya Savaşı'nın galip devletlerinden biri olarak tarih sahnesinde yer almıştır.

* Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Dördüncü Sınıf Öğrencisi